

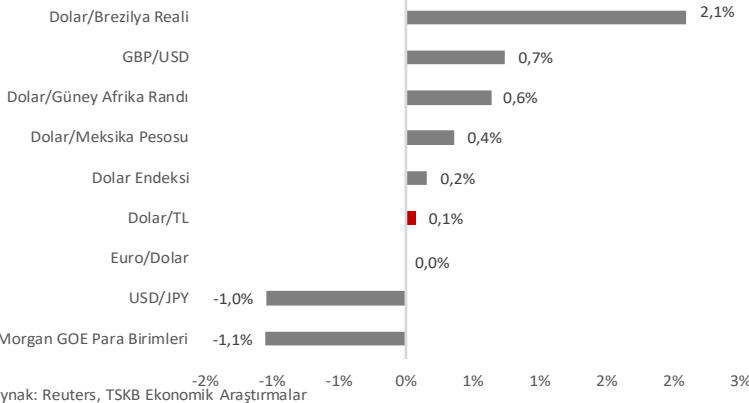
Geride kalan hafta

- Küresel risk iştahı bu hafta genelinde kırılgan bir seyir izledi.
- Bu hafta beklenti altında kalan makroekonomik veriler, jeopolitik gelişmeler ve ABD Merkez Bankası'nın (Fed) son toplantı tutanakları risk iştahının gerilemesine neden oldu. Gelişmiş ülkeler ve Çin'den gelen ekonomik aktivite verileri beklentilerin altında kalarak büyüme kaygılarını artırdı. Çin'in yarı iletkenler ve diğer elektroniklerin yapımında kullanılan iki metalin ihracatına kısıtlamalar getirmesinin ardından, ABD'nin de Çinli şirketlerin ABD kaynaklı bulut bilişim hizmetlerine erişimini kısıtlamaya hazırlandığı yönündeki haberler öne çıktı. Fed'in son toplantı tutanaklarında bazı üyelerin faiz artırımına Haziran'da da devam etmek istedikleri görülürken, tutanaklar Fed'in Temmuz'da faiz artışı yapabileceği yönündeki beklentileri artırdı.
- Gelişmiş ülkelerde Haziran ayı imalat sanayi aktivite verileri beklentilerin altında kaldı. ABD'de Mayıs ayında 46,9 olan imalat sanayi ISM aktivite endeksi 46,0'a inerek daralmanın derinleştiğini gösterdi. İmalat sanayi PMI da daha önce açıklanan 46,3 seviyesinde teyit edildi. Öte yandan, İtalya, Almanya ve Euro Bölgesi için Haziran ayı imalat PMI verileri aşağı yönlü revize edilirken, gelişmiş ülkelerin neredeyse tamamında imalat PMI daralma bölgesinde kalmaya devam etti.
- ABD'de Haziran ayı tarım dışı istihdam rakamları beklentilerin altında kalsa da ücret artışları dirençli kaldı. Aylık bazda tarım dışı istihdam 209 bin artışla 225 bin kişi olan piyasa ortalama tahminlerinin gerisinde gerçekleşti. İşsizlik oranı tahminlerle uyumlu şekilde %3,7'den %3,6'ya geriledi. Haziran'da ortalama saatlik kazançlarda değişim aylık bazda beklentilerin hafif üzerinde geldi ve %0,4'te sabit kaldı. Saatlik kazançların yıllık artış hızı da %4,4'te yatay seyretti.
- Küresel risk iştahı, büyüme kaygılarının artması, jeopolitik gelişmeler ve belli

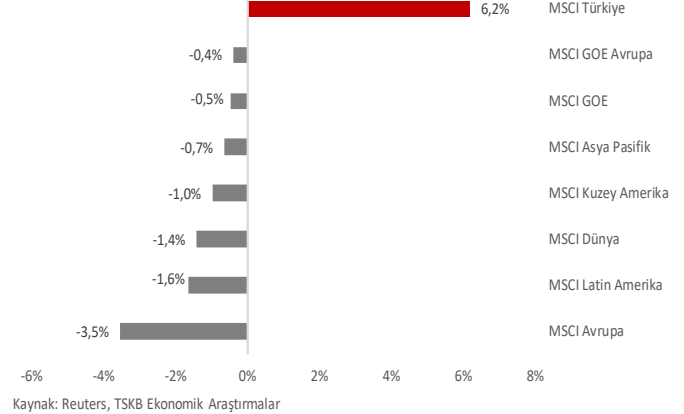
başlı merkez bankası yetkililerinden gelen şahin açıklamalar ile hafta boyunca kırılgan seyrini sürdürdü. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi 6 Temmuz itibarıyla önceki hafta kapanışının %0,5 gerisindeyken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi de %1,4 düşüş gösterdi. ABD ve Almanya'da kısa vadeli tahvil faizleri hafif yükselirken, uzun vadeli tahvil faizlerinde daha yüksek artışlar oldu. Dolar endeksi yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri değişen oranlarda da olsa haftayı değer kaybıyla kapatacak gibi görünüyor. Ham petrol fiyatı büyüme kaygılarının artmasına rağmen Suudi Arabistan ve Rusya'dan gelen arz kısıtlamaları kararlarıyla haftayı yükselişle kapatmaya hazırlanıyor. Emtia fiyatlarının genelinde ise yataya yakın bir seyir izleniyor.

- Bu hafta Türk finansal varlıklara yönelik risk iştahı karışık bir seyir izledi.
- TBMM'ye gönderilen torba yasa teklifi ile vergilerde düzenlemelere gidildi. Buna göre, tescil ve kayıtlı bulunan araçlar ile yıl sonuna kadar tescil edilecek yeni araçlar için bir sefere mahsus ek motorlu taşıt vergisi uygulanacak. Daha önce 2023 için %20 olarak öngörülen Kurumlar Vergisi %25 olarak uygulanacakken, finansal kiralama, faktoring, elektronik ödeme şirketleri, sermaye piyasası kurumları, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerinde %30 olacak. Teklifte kurumların aktifindeki gayrimenkullere uygulanan Kurumlar Vergisi indirimini %50'den %25'e düşürülürken bu gayrimenkullere uygulanan Katma Değer Vergisi istisnasının kaldırılması öngörüldü. Gayrimenkullerin satışından elde edilen gelirden KDV istisnası kaldırılıyor, satışlardan kurumlar vergisi istisnası ise %25'e çekiliyor. Ayrıca TBMM'ye sunulan kanun teklifi ile memur maaşlarına %17,55 ve 8 bin TL seyyanen zam yapılması önerildi.
- Resmi Gazete'de yayımlanan kararla harçlarda ve bazı vergi oranların-

Döviz Kurlarında 30 Haziran - 7 Temmuz Dönemi Performanslar

Hisse Senedi Endekslerinde 30 Haziran - 7 Temmuz Dönemi Performanslar

Raporun yayınlandığı gün Türkiye saati ile 15.30 itibarıyla

da değişikliğe gidildi. Cumhurbaşkanı kararıyla 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarı %50 artırıldı. Yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı ise 6 bin 91 TL'den 20 bin TL'ye çıkarıldı. Bazı mal ve hizmetlerde uygulanan %18'lik Katma Değer Vergisi (KDV) %20'ye, %8 olarak uygulanan KDV ise %10'a yükseltildi. Tüketici kredilerinde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BMSV) %10'dan %15'e çıkarıldı. Spor müsabakalarına dayalı müşterek bahislerden alınan veriler iki katına çıkarılarak %10, %14 ve %20'ye yükseltildi.

Hazine Temmuz-Ağustos-Eylül dönemi borçlanma stratejisini yayımladı. Buna göre, Temmuz ayında toplam 141,7 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplam 94,0 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması planlıyor. Ağustos ayında toplam 141,0 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplamda 96,0 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması öngörülüyor. Eylül ayında ise toplam 72,1 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 80,0 milyar TL tutarında iç borçlanma yapılması programlanıyor. Bununla birlikte Hazine, Temmuz ayında 22,8 milyar TL, Ağustos ayında 16,3 milyar TL ve Eylül ayında 20,2 milyar TL karşılığı dış borç geri ödemesi gerçekleştirecek. Ancak Hazine söz konusu dış borç geri ödemelerine karşın stratejide ne kadar dış borçlanmaya gidebileceğine ilişkin bir bilgiye yer vermedi.

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Haziran'da piyasa ortalama beklentilerinin bir miktar altında gelirken, yıllık enflasyonda düşüş yavaş da olsa devam etti. TÜFE Haziran'da aylık bazda sadece %3,9 artarken, yıllık enflasyon Mayıs'taki %39,6'dan %38,2'ye indi. Haziran'da sigara zamları ile araç ve akaryakıt fiyatlarındaki artışlar öne çıktı. Ulaştırımda aylık enflasyon %8,0 olurken, genel enflasyona katkısı 1,2 yüzde puan oldu. Genel enflasyona en yüksek katkıyı yapan ikinci ana grup gıda olurken, alt kalemlerde karışık bir tablo ortaya çıktı. Ardından, birikmiş maliyetler ve kur etkisinin kısmen yansıdığı lokanta ve otel ile konut geldi. Mal fiyatlarında giyimde, hizmet fiyatlarında kira ile lokanta-otel dışındaki hizmet bileşenlerinde enflasyonist baskı sınırlı kaldı. Haziran'da B ve C endeksleri aylık bazda sırasıyla %3,4 ve %3,8 arttı. Buna karşın yıllık enflasyon B endekste %47,7'den %46,6'ya inerken, C endeksinde %46,6'dan %47,3'e yükseldi.

Yurtiçi üretici fiyat endeksinde (Yi-ÜFE) döviz kuru etkisi Haziran'da belirgindi. Aylık bazda Haziran'da Yi-ÜFE %6,5 artış kaydetti. Yıllık enflasyon ise baz etkisiyle Mayıs ayındaki %40,8'den %40,4'e indi. Bu sonuçla, ÜFE-TÜFE arasındaki fark ise 1,2 yüzde puandan 2,2 yüzde puana hafif genişledi. Bu dönemde imalat sanayi ÜFE'de aylık bazda %6,1 artış olurken, yıllık enflasyon %42,3'ten yine baz etkisiyle %42,1'e geriledi. Enerji ana grubunda fiyatlar %12,7 artarken, en yavaş aylık artış %2,5 ile dayanıklı tüketim malı fiyatlarında yaşandı.

Ticaret Bakanlığı Haziran ayı dış ticaret istatistikleri ön sonuçlarını yayımladı. Buna göre, Haziran'da ihracat %10,5 azalarak 20,9 milyar dolara inerken, ithalat yıllık bazda %16,8 gerilemeyle 26,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde dış ticaret açığı yıllık %34,5 düşüşle 5,4 milyar dolar oldu. Böylece ilk altı ayda ihracat %1,8 azalırken, ithalatta %4,3 artış gerçekleşti. 2022 ilk altı ayında 51,6 milyar dolar olan dış ticaret açığı 2023'ün aynı döneminde 61,4 milyar dolara çıktı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Haziran ayı imalat PMI verilerini yayımladı. Haziran ayında imalat PMI art arda üçüncü ayda 51,5 seviyesinde gerçekleşti ve genişleme bölgesinde kalmaya devam etti. İSO Türkiye Sektörel PMI Haziran ayı raporunda TL'deki değer kaybı nedeniyle enflasyonist baskıların imalat sanayi genelinde güçlendiği belirtildi. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere bazı sektörlerde üretim artışı güçlü oldu. Dış talep koşulların-

daki zayıflıklara bağlı olarak, takip edilen 10 sektörden sadece ikisi ihracatta büyüdü. Sektörlerin yarısında istihdam artışı görüldü.

- BDDK Mayıs ayına ilişkin bankacılık sektörü verilerini yayımladı. Sektörün aktif toplamı Mayıs itibarıyla yıllık bazda %49,0 artışla 16 trilyon 846 milyar TL'ye yükselirken, krediler %51,9 genişleyerek 9 trilyon 237 milyar TL'ye çıktı. Mevduatlar yıllık bazda %57,4 artarak 10 trilyon 355 milyar TL olurken, özkaynaklar %58,8 büyüyerek 1 trilyon 606 milyar TL'ye ulaştı. Takipteki alacakların toplam nakdi kredilere oranı Mayıs ayında %1,75 olurken, Mayıs itibarıyla sermaye yeterliliği standart rasyosu %17,1, çekirdek sermaye yeterliliği rasyosu %13,7 olarak gerçekleşti. Sektörün dönemsel net karı ilk beş ayda geçen yılın aynı dönemine göre %44,1 artış gösterdi.
- Finansal kesim dışındaki firmaların net döviz açığı Nisan'da geriledi. TCMB'nin açıkladığı rakamlara göre Nisan ayında, Mart ayı verilerine göre bu firmaların varlıkları 5,2 milyar dolar artarken, yükümlülükler 1,2 milyar dolar düştü. Net döviz pozisyonu açığı ise 85,6 milyar dolar olarak gerçekleşti ve Mart ayına göre 6,5 milyar dolar geriledi. Nisan 2023 döneminde kısa vadeli varlıklar 150,2 milyar dolar iken, kısa vadeli yükümlülükler 83,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Böylece kısa vadeli net döviz pozisyonu fazlası Nisan itibarıyla 66,8 milyar dolar olurken, Mart ayına göre 5,4 milyar dolar artış gösterdi. Kısa vadeli yükümlülüklerin toplam yükümlülükler içindeki payı %32,4 düzeyinde oldu.
- 30 Haziran haftasında TCMB rezervlerinde artış gözlemlendi. 30 Haziran'da biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda 0,1 milyar dolar artarken, döviz rezervleri yaklaşık 0,9 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 1,0 milyar dolar artışla 108,6 milyar dolara çıkarken, net rezervler de 0,6 milyar dolar artışla 9,8 milyar dolar oldu.
- Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi art arda dördüncü haftada pozitif seyretti. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 30 Haziran'da biten haftada 123,6 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alırken, devlet iç borçlanma senetlerinde de (DİBS) portföylerini 27,0 milyon dolar genişlettiler. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 150,1 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapmış oldular. Son bir yıla bakıldığında yurtdışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS portföylerini sırasıyla yaklaşık 1,2 ve 0,4 milyar dolar azaltırken, toplamda yaklaşık 1,6 milyar dolarlık Türk finansal varlık satışı yaptılar.
- 30 Haziran'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yataya yakın seyretti. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 479 milyon dolar artarken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 410 milyon dolar düşüş gösterdi. 30 Haziran 2023 itibarıyla YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %15,5 azalarak 202,6 milyar dolar oldu.
- Yurtiçinde Türk finansal varlıklara yönelik risk iştahı hafta genelinde karışık bir seyir izledi. Hisse senetleri gösterge endeksleri TL bazında yükselirken, MSCI Türkiye endeksi %6,2 oranında artış gösterdi. Hafta içinde ülke risk primi yükselse de, kısa vadeli tahvil faizleri düşüş gösterdi. Öte yandan, TL dolar ve euro karşısında haftayı sınırlı da olsa değer kaybı ile kapatacak görüntüsü sergiliyor.

Yurtiçi ve Yurtdışı Faizler				
	Son Veri	Haftalık Değişim	Son 1 Aylık Değişim	Yıl Başından Bu Yana
TL	%	Baz Puan		
2 Yıllık	9,00	-455	-580	-97
5 Yıllık	15,04	0	3	615
10 Yıllık	16,87	0	202	704
TLRef	15,12	-133	512	485
TCMB Ağırlıklı Ortalama	14,95	211	591	591
USD				
5 Yıllık	9,42	37	57	73
10 Yıllık	9,39	31	41	61
5 Yıllık USD CDS (Baz puan)	506	24	25	-1
Küresel Faizler				
ABD-2 Yıllık	4,92	4	37	52
ABD-10 Yıllık	4,01	19	23	18
Almanya-2 Yıllık	3,30	3	32	57
Almanya-10 Yıllık	2,60	21	16	4

Raporun yayınlandığı gün Türkiye saati ile 15.30 itibarıyla

Yeni hafta

- Küresel tarafta yeni haftada Çin Haziran ayı enflasyon rakamları ile dış ticaret istatistikleri açıklanacak. ABD tarafında ise Haziran ayı enflasyon verileri Fed'in Temmuz toplantısı öncesinde dikkatle takip edilecek. Ayrıca Temmuz ayı tüketici güven endeksi rakamları açıklanacak. Euro Bölgesi Mayıs ayı sanayi üretimi verileri ile Almanya Temmuz ayı ekonomik güven endeksi rakamları takip edilecek diğer makroekonomik veriler arasında.
- Yurtiçinde hafta boyunca Mayıs ayı ekonomik aktivite verileri takip edilecek. Bu kapsamda işgücü istatistikleri, ödemeler dengesi verileri, sanayi üretimi rakamları ile perakende satış verileri açıklanacak. Ayrıca Haziran ayı konut satış verileri izlenecek.

Haftanın Önemli Veri ve Gelişmeleri					
Tarih	Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Beklenti	Önceki
10 Tem	Çin	TÜFE (aylık değişim)	Haziran	0,0%	-0,2%
10 Tem	Türkiye	İşsizlik Oranı	Mayıs		10,2%
11 Tem	Türkiye	Ödemeler Dengesi (milyar dolar)	Mayıs		-5,40
11 Tem	Almanya	ZEW Ekonomik Güven Endeksi	Temmuz	-10,0	-8,5
12 Tem	Türkiye	Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Mayıs		-1,2%
12 Tem	ABD	TÜFE (aylık değişim)	Haziran	0,3%	0,1%
13 Tem	Çin	Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	Haziran		65,8
13 Tem	Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Mayıs		0,9%
13 Tem	Euro Bölgesi	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Mayıs	0,5%	1,0%
14 Tem	Türkiye	Konut Satışları (bin adet)	Haziran		113,3
14 Tem	ABD	Michigan Üniversitesi Güven Endeksi	Temmuz	64,8	64,4

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr